

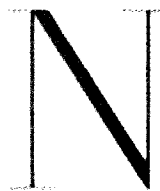
IVA KRAJNC BAGOLA, GLEDALIŠKA IN FILMSKA IGRALKA

Nagrade velikokrat pomenijo, da moraš stopiti na stranski tir

Priznana gledališka in filmska igralka Iva Krajnc Bagola je tudi zaradi materinstva pred šestimi leti svojo filmsko kariero začasno zamrznila. A ta pre-mor ni trajal dolgo, saj sta tik pred premiero kar dva slovenska filma, v katerih nastopa, pravkar pa se začena snemanje novega projekta v Italiji, pri katerem sodeluje. Želi si resnih vlog, psihološko močnih likov, saj v tem vidi največji izziv, nam zaupa igralka, ki se je kot gimnazijka nagibala k poklicu psihiatrinje. Igra usode je poskrbela, da je vendarle izbrala igrilstvo, v katerem ljubitelje gledališča in filma navdušuje že 18 let. Te dni jo je mogoče na odru **MGL** spremljati v vlogi Morticije v muzikalu Addamsovi, v filmu Martina Turka Ne pozabi dihati jo bomo kmalu videli kot mamo dveh najstnikov. Ves prosti čas, kolikor ga ostane med predstavami, vajami in snemanji, pa preživi z družino – s skoraj že prvošolko Sofio in soprogom Aljošo Bagolo, izvršnim kreativnim direktorjem agencije Pristop Creative.

Helena Kocmur

Nekoč ste dejali, da ste si že od malega želeli postati igralka. Je ta poklic zdaj, ko ga opravljate že 18 let, izpolnil vaša pričakovanja?

Ko zdaj to pravite, ugotavljam, da je moj poklic vmes postal že polnoleten. (smeh) Ko sem naredila sprejemne izpite za AGRFT, se mi je odprl povsem drugačen svet od tistega, ki sem si ga predstavljala. Otroška in mladostna pričakovanja moramo v odraslosti obravnavati v drugačni luči, saj lahko sicer postanemo njihovi ujetniki. Hecno je, da sem si pri sedmih letih najbolj želela biti pevka in igralka, pozneje pa sem se premislila, želela sem celo študirati medicino, zanimala me je psihiatrija. Obiskovala sem naravoslovno usmerjeno gimnazijo, tako da sem bila v teh predmetih kar dobra in so me zelo zanimali. Po svoje se mi je zdelo malce žalostno, da sem se vendarle odločila za poklic, ki nima nikakršne zveze z naravoslovjem ... No, k sreči pa ima veliko zveze s psihologijo. In pri kakšnih vlogah tudi psihiatrijo. (smeh)

Kaj je vplivalo na to, da ste vendarle zajadrili v igralske vode?

Tista ena točka, ki mi je za študij medicine zmanjkala na maturi. (smeh)

Torej je bilo po svoje srečno naključje?

Ja, očitno. (smeh) Ker če bi imela tisto dodatno točko, bi morala študirati medicino, saj se za akademijo ne bi mogla več odločiti. Sicer sta študijski izbiri, ki sta se znašli na mojih vpisnih dokumentih, zelo različni, a s tem, da lahko za odra vplivam na razpoloženje velikega števila ljudi, opravljam tudi precej psihološkega dela. Bolje, kot da bi postala psihiatrinja z nepotešeno željo po igri. (smeh)

Takoj po končani akademiji ste postali članica ansambla **MGL**, videli pa smo vas tudi v številnih filmih in serijah.

Res je. Serije, kot so Čokoladne sanje, so se pojavile zgodaj na moji poti in so nastajale v lepem obdobju, ko je slovenska publika v mladi državi dobivala veliko svoje »poosamosvojitvene« vsebine, ki je sovpadala tudi z neke vrste mojim osebnim osvobajanjem oziroma, bolje rečeno, preobrazbo iz študentke v igralko. Prišli so tudi prvi filmi, kot so Varuh meje in podobni, v katerih sem se kalila pred kamero in uživala v filmskem ustvarjanju, ki mi je že od nekdaj zelo blizu.

V svoji karieri ste bili večkrat nagrajeni – med drugim ste dvakrat postali žlahtna komedijantka, prejeli ste nagrado Shooting Star za obetavno mlado igralko na 56. Berlinskem filmskem festivalu, nagrado FIPRESCI za glavno žensko vlogo v filmu Besa In številne druge. Vam je to odprlo nove poti?

Nagrade so vedno potrditev in predvsem v tujini delujejo kot katalizator karier. Mogoče je v Sloveniji malo drugače – pri nas so potrditev, a hkrati velikokrat pomenijo, da moraš stopiti na stranski tir, ker so pa zdaj »drugi na vrsti«. Nagrade so pri nas kot obliž, ki ga dobiš pred rano. Rana pride s tem, da potem lahko malo manj delaš. (smeh) Sploh pa je igralski poklic tak, da zgolj nagrade še ne zagotavljajo dela. Vedno se je treba dokazovati, pokazati, da si lahko dober tudi v kakšni vlogi, v katero te nekdo na prvi pogled ne bi postavil. Tudi če si prej veliko ustvarjal in imel vidne rezultate, ti to ne jamči nadaljevanja kariere poti, ampak moraš začeti vedno znova ... Slovenci smo glede tega posebni.

Kako to, da ste prekinili snemanje filmov? Je na to vplivalo tudi rojstvo

hčerke?

Posvečanje materinstvu je zame zelo pomembno. Ženske se spremenimo tudi telesno in zato me nekaj časa igralska kondicija ni zanimala. Pogosto me jezi, da so nekatere tuje zvezdnice po porodu namesto otroku bolj zavezane svoji postavi in hitijo z dietami in preobrazbami. Mediji so iz tega ustvarili trend oz. tekmovanje, katera zvezdnica je po porodu v najkrajšem času spet takšna kot prej. In to je zdaj globalni trend, ki ga za malo medijske pozornosti posnema ogromno mladih mamic. Sama sem bila najprej zdravo posvečena na svojemu otroku in ne nezdravo posvečena svoji postavi in selfijem.

V javnosti vas ne vidimo kaj dosti, nekatere obraze pa vsepovsod. Kako pomembno je biti viden, če želiš priti do dobrih vlog, se pojavljati v rumenem tisku?

Včasih se mi zdi, da je v tujini to bolj pomembno, pri nas pa ne toliko. Spet pa je odvisno od projektov ... Ker imam v matičnem gledališču veliko predstav, zelo težko hodim še na dogodke, prireditve. Niti nimam časa, raje ga namenim družini.

Vašega soproga sem pred premiero opazila s šopkom, verjetno za vas. Ali vedno pride na premiero oziroma vaše predstave?

Ja, zmeraj. Ker če hoče v času premiere ženo sploh kaj videti, mora priti v gledališče. (smeh)

Materinstvo, družina torej igralki zelo spremenita življenje ...

In to na pozitivno. Starševstvo ti veliko prinese, na neki način se mi zdi, da te otrok celo vzgaja, znova te nauči čuditi se. In ko se čудиš, si odprt, svet začneš gledati z drugimi očmi, tako da se teževe in stvari, s katerimi si se nekoč

ukvarjal, zavrtijo in postanejo v drugi luči spet zanimive. In absolutno ti ni nikoli dolgčas. *(smeh)*

Ali je težko usklajevati starševsko vlogo z igralskim poklicem?

Izzivov je zagotovo precej. Moj je netičen zaradi pogoste večerne odsotnosti. Mož in hčerka sta torej ob večerih pretežno sama in naša družina ima zagotovo drugačno dinamiko kot kakšna druga, v kateri so starši v službi samo do štirih ali petih, potem pa si lahko vzamejo čas samo za družinsko življenje. Po drugi strani smo mi nekatere dni povsem prosti, včasih tudi nepričakovano. Predstav in večernih vaj nimam vsak večer, tako da pride tudi kak prost večer, ko nadoknadimo zamujeno.

Kaj takrat najraje počnete?

Kuhamo, kaj spečemo in predvsem razposajeno razgrajamo, dokler ne obležimo na kavču. *(smeh)*

Je vaša hčerka Sofia že prvošolka?

Ne še, letos bo. Pripravljamo se na to, da bo malce bolj naporno, predvsem zaradi ritma mojega dela, snemanj, vaj, predstav, poleg tega igralci nimamo počitnic med letom, a glavno je, da se Sofia šole zelo veseli.

Verjetno bi bilo še bolj zapleteno, če bi se odločili za kakšno tujo filmsko produkcijo.

Ravno takšna me zdaj čaka, nov film, ampak k sreči ne tako daleč, da bi se preveč pogrešali.

Nam lahko kaj več poveste o tem projektu?

Zelo se ga veselim, vendar med ustvarjanjem nerada karkoli razkrivam. K sreči se je dalo ta projekt lepo uskladiti z gledališčem, saj se nam kdaj zgodi, da imamo z urniki in termini kar veliko nevšečnosti. Biti v gledališkem ansamblu in hkrati še filmski igralec zahteva veliko rošad.

Pa ima vaša matična hiša posluš za te zadeve?

Ima, in če povemo dovolj zgodaj, se potrudijo vse uskladiti. V gledališke predstave so vpeti številni ljudje včasih je mogoče prisluhniti vsem željam posameznikov, včasih pa tudi ne. Tudi sama sem morala nekaj snemanj na žalost odpovedati, ker so kritično sovpadala s pripravo gledališke produkcije. Tega se pač ne da spremenjati.

Ste morali torej zavrniti vlogo v filmu?

Tako je. Zaposleni v gledališču imamo vedno produkcijske »boje« med matično hišo in projekti, ki se ponudijo. Medtem ko imamo vloge za nove sezone napovedane in razporejene, se nam pa filmski kastingi, torej klici na izbor za vloge, zgodijo nenapovedano, in tudi če smo izbrani, moramo zaradi prekrivanja produkcij vloge zavrniti. Ščasoma lahko to v filmskem svetu privede do manjše stigmatiziranosti, saj se režiserji in producenti neradi odločajo za igralce, ki so zaposleni v teatrih. Po drugi strani pa se igralci odločijo za manj dela v gledališču in več pri filmu.

Ste kdaj zavrnili vlogo, ker vam ni bila všeč?

Ne, to se mi pa še ni zgodilo, saj še nisem imela takšne izrazito neprimerne ponudbe. *(smeh)*

Bi bili denimo pripravljeni sprejeti filmsko vlogo, v kateri je veliko golote?

Kaj pa vem, odvisno od vloge. Nikoli še nisem vlog ločevala na gole ali negole. *(smeh)* Menim, da smo takšni, kakršni smo, in tako je tudi z našim telesom. Če bi bila zgodba zanimiva in če golota ne bi pomenila zgolj dekoracije, mi to niti ne bi bila ovira. Veliko je odvisno tudi od estetike filma – včasih je lahko golota subtilno prikazana, zabrisana, tako da je niti ni zaznati, ker je v ospredju zgodba. Najraje sem gola na drugačen način – ko v dobri zgodbi sloj za slojem razkrivam čustveno plat lika.

Pred leti so vas mediji pogosto označevali za fatalno žensko ...

A že koga niso? *(smeh)* Fatalne ženske tudi same ne končajo najbolje, zato mi je dovolj biti le ženska.

Pa vendar, ste se lahko poistovetili s to oznako?

Iskreno, nikoli se nisem kaj dosti ukvarjala s tem. Zdi se mi, da je fatalnost vedno v očeh opazovalca. Upam, da sem usodna za svojega moža. *(smeh)* Sem pa že kdaj ustvarjala vloge, ki so imele nekaj značilnosti fatalk. Moja vloga v filmu Ljubljana je ljubljena, za katero sem prejela omenjeno nagrado na Berlinu, je mogoče najbližje temu. Ali pa vloga Lolite, za katero sem bila tudi nagrajena. Največ priložnosti za soočenje s takimi vlogami je bilo torej na začetku igralske moje poti v gledališču, saj v starostnem obdobju med 22. in 30. letom preigravamo tipiko vlog, ki jih dramatik ustvarjajo po arhetipih mladih naivnih spogledljivk. Jaz sem se

vedno želela rešiti te etikete.

Si želite bolj resnih vlog, psihološko močnih likov?

Seveda, v tem vidim največji izziv, saj lahko potem bolj brskaš po raznih predalih, tako sebe kot drugih ljudi, ki jih ustvarjaš. Kar se pa prekinitve snemanja tiče, me letos čakata dve premieri – novih celovečercv Andreja Košaka in Martina Turka.

Z leti se torej vloge spreminjajo, v novem filmu Martina Turka Ne pozabi dihati ste odigrali mamo dveh najstnikov. Ste se vživeli vanjo?

Pravzaprav sem prvič dobila filmsko vlogo, da igram toliko staro

žensko, kot sem sama, z že

skoraj odraslima otrokoma. Zgodba temelji na njunem odnosu, kjer prvi odrasča in vstopa v polnoletnost, drugega pa preveva ljubosumje. Kot njuna mama vstopam med vse te sprotne nevšečnosti, tako da sem se že lahko malo pripravila na Sofino puberteto. *(smeh)* Film je skoraj končan, ravno včeraj smo imeli projekcijo in mislim, da je zelo lep in zanimiv.

Na odru pa smo ravno doživeli premiero muzikala Addamsovi, v katerem ste na neki način spet femme fatale.

Seveda, Morticija je utelešenje fatalnega, drugače ne gre. *(smeh)* Addamsovi so nekakšna popkulturna ikona in s seboj nosijo parametre, ki jim preprosto moraš ustreči, drugače med liki ni pravega dialoga. To mi je bilo kar v veselje, hkrati pa sem se ob tem projektu toliko nasmejala kot še nikoli, saj je režiser Aleksandar Popovski dopuščal vse iskrice, ki so se kresale med samim procesom. Vloga Morticije je bila svojevrstna, saj jo imamo vsi v spominu in imamo o njej izdelano vsaj »vizualno mnenje«. Sama pa mislim, da je velik del njene fatalnosti predvsem v njenem smislu za humor. Seveda sem jo oblikovala širše – na način, kot sem jo sama začutila, doživljala, in kar se mi je zdelo pri njej najbolj zabavno, duhovito, tragično, sem želela postaviti v edinstveno razmerje ... Zanimivo je tudi, da sem sama z vranje črnimi, dolgimi lasmi prišla na igralsko akademijo in da sem lahko tisto skrivnostnost, ki je bila takrat bolj fasada za mladostno sramežljivost, zdaj obravnavala na odračen način. Ikonografija družine Addams je zelo specifična, obožujejo črno barvo in zdi se mi, da je tudi vizualni

del predstave izvrsten. Jelena Prokovič je naredila odlične kostume.

Muzikal je kompleksen žanr, vključuje igro, ples, petje. Kako vam gre vse to skupaj?

Vedno povem, da nisem pevka, ampak igralka, ki zna tudi zapeti. *(smeh)* Muzikal je res izrazil žanr, obrtniško zelo zahteven. Marsikdo se niti ne zaveda, kako zelo je lahko fizično naporen. Ko je predstave konec in se vsem zdi, kako je bilo vse brezhibno usklajeno, se ne zavedajo, koliko je bilo v takšno postavitv vložnega dela in truda. Ljudje vidijo v muzikalu predvsem zabavo, vendar je to za igralca eden najtežjih žanrov.

Ste se petja tudi posebej učili?

Pravzaprav ne. Mislim, da bi tukaj lahko še marsikaj storili. Morali bi se tudi pevsko izpopolnjevati. Vsi smo imeli petje na akademiji in se tudi ločimo med igralce, ki pojejo, in tiste, ki ne. *(smeh)* Naša igralska akademija tudi ni usmerjena v glasbeno gledališče, kot je to v tujini. Zato bi bilo včasih nujno treba uskladiti še kakšno dodatno uro petja pri učitelju vokalne tehnike poleg vaj, na katerih pa seveda vsi delamo z glasbenim direktorjem in korepetitorjem.

Gledalci so nad tovrstnimi gledališkimi predstavami včasih bolj navdušeni kot kritiki. Kako si to razlagate?

Menim, da ima del slovenske gledališke kritike določen izziv – kako se znebiti naravnosti oziroma preferiranja pretežno t. i. postdramskih tekstov. Kakšni kritiki torej zato, da ohranijo svoj branžni sloves, dobrega »entertainmenta« ne odobravajo oz. čutijo potrebo, da ga okrcajo. Gledalci pa so navdušeni in hočejo še, čeprav se publika MGL ne zadovolji kar z vsem. Zato mi je škoda, da obstaja takšen razkorak in da se kritiki včasih ne potrudijo razumeti tega žanra in v njem uživati. Ampak, da to zdaj ne bo delovalo kot uperjanje prsta – menim, da smo lahko v Sloveniji hvaležni za kakovost in raznovrstnost gledališkega ustvarjanja na vseh ravneh.

Kaj pa je vam ljubše kot igralki, teater ali film?

Sta kot drevesi, ki imata skupne korenine, a se razvejata vsako po svoje. Jaz

pa sem kot otrok, ki rad pleza po obeh. *(smeh)* Rada delam film, saj zahteva drugačno predpripravo, drug način koncentracije in fokusa. V gledališču pa mi je zanimiv ta neustavljivi tok, ki teče od začetka do konca in te njegov val potegne naprej ... Včasih se mi je zdelo gledališče težje, spet drugič film. V tej ljubezni težko izberem. *(smeh)*

Kako težko pa se je prebiti do vloge v kakšni tuji produkciji, morda celo v Hollywood?

Precej težko, saj morajo vloge ustrezati našim specifikam. Za moje večje mednarodne vloge, kot je vloga Lee v filmu Besa, ki je tudi ena največjih in najbolj nagrajevanih filmskih produkcij v moji karieri, je bilo pomembno, da je bil lik deloma slovenskih korenin. Poleg Miki-ja Manojlovića, s katerim sva ustvarila glavni vlogi, sem tam nastopila s kolegi, ki jim je uspelo dobiti manjše ali srednje velike vloge v hollywoodskih produkcijah. A tudi te vidnejše vloge se težko zgodijo brez dobrega zastopanja, in tudi če imaš dobrega agenta, še ne zagotavljajo takojšnjega naskoka na velike produkcije. Lahko pa imaš tudi srečo, morda ugoden splet okoliščin, ki ti potem odpre številna vrata. Mislim, da bi za kaj takega morala prenehati delati v gledališču in se posvetiti samo filmskim izborom. Seveda brez kakršnegakoli zagotovila. *(smeh)*

Ali imamo pri nas tudi že dobre agente?

Smo jih že imeli, a se ni obneslo. Pred kratkim pa sta Aleksandra Balmazović in Maja Martina Merljak ustanovili agencijo United Slavic Actors in zdaj širita mrežo. Prvi spodbudni rezultati se že kažejo. Tujci so bili prej navajeni, da tu sploh ni agentov, in so klicali kar producente, ti pa so jim potem po spominu navedli nekaj ljudi ali pokazali devedeje ... Zato je dobro, da se začnejo stvari premikati na bolje.

Slovenski igralci in igralki se v tujini običajno pojavijo v vlogi balkanskih tajkunov ali deklet z vzhoda.

Na žalost so to omejitve jezika ali pa omejitve, ki nam jih postavijo drugi.

V kakšnem stanju pa je zdaj slovenski

film, ki se ga drži sloves nekakšnega »večnega bolnika«?

Mislim, da okreva, pa ne le v ustvarjalnem, ampak tudi finančnem smislu, saj je bilo obljubljeno nekaj več financiranja do leta 2022. Slovenija ni dežela, kjer bi film živel od gospodarskih prilivov ali promocij, enako velja za gledališče, tako da smo odvisni od državne malhe. Žal so tudi na RTV ves čas zmanjševali proračun za igrani film, posledice tega so pa širše – da smo slovenski igralci lahko mednarodno konkurenčni, moramo biti v dobri igralski formi tudi zaradi projektov doma.

Zdaj so se bolj usmerili v serije.

Že pred leti sem dejala, da se mi zdi to prav, saj so se po vsem svetu začele razvijati zelo kakovostne nadaljevanke in ne vem, zakaj bi bili mi tu v zaostanku. Tudi druge vrste nadaljevanek se mi zdijo koristne, denimo »žajfnice«, saj se ljudje s tem žanrom vsaj naučijo obrti.

Nekoč ste dejali, da bi si želeli nastopiti v filmu Larsa von Trierja. To še velja?

Od tega je preteklo že kar nekaj časa. In res je, zmeraj se mi je zdel zelo zanimiv režiser in nekoliko čudaški psiholog. *(smeh)* V njegovi biografiji me je presunilo njegovo težko odraščanje pod vplivom preveč demokratične vzgoje njegovih ekscentričnih staršev. Von Trierjev pogled zagotovi težkim življenjskim temam samosvoj in na trenutke absurden značaj. Absolutno me zanimajo tudi drugi režiserji in režiserke, s katerimi bi zelo rada delala. Susanne Bier na primer. Zelo mi je všeč poetika Roya Anderssona. Pred leti pa me je navdušil ruski režiser Zvjagincev, njegovi filmi Vrnitev, pa potem Elena, Leviatan in Brez ljubezni. Vse to so fascinantne zgodbe, posnete v meni ljubi atmosferi. Želela bi si, da bi imela kdaj priložnost razvijati takšne zgodbe.

Vedno povem, da nisem pevka, ampak igralka, ki zna tudi zapeti.

Iva Krajnc Bagola

Iva Krajnc Bagola s hčerko Sofio in možem Aljošo na družinskem potepu po Trstu.
FOTO OSEBNI ARHIV

V vlogi Morticije.